

Ne kövessék a régi, rossz példát

Hagyjanak parkokat, szabad tereket a házrengetegben

A Rókus, a Corvin, az Emke + A Rákóczi út két vége + Az eltűnt Beleznay-kert

A Nyugati pályaudvar mellett álló West end-ház, amelyet sürgősen le kellene bontani. (Bozsán felv.)

A Nagykörutat a bécsi Ringhez szeretjük hasonlítani. Míg azonban a Ring mentén nagy parkokban pihenhetnek meg a sétálók — a Rathausplatzon, a Volksgartenben, a Burggartenben és a Stadtparkban —, a Nagykörúton csak egyetlen park van, a Rákóczi tér. Szerény kis pihenőhely. Másutt sehol, végig a Körúton, nincs egyetlen park.

Kéregvasút vagy aluljáró-rendszer

A Boráros tér: közlekedési csomópont. Aluljárója csúnya. A November 7. tér sem park, a Marx tér is csak a forgalmat szolgálja. Az utóbbinak egy részét a MÁV beépítette a Westend-házakkal. A csúnya épületek lebontásáról régóta szó van; helytelen ezt tovább halogatni. Ha a Westend-házak területe felszabadul, a Marx téren lehetővé válik némi parkosítás.

A Rákóczi út torkolata: a Baross tér. Rendezési előterve elkészült. A tervekészítők csak a forgalomra gondoltak. A Baross téren azonban parkot is lehetne építeni, szökőkúttal, padokkal. Merészebb elképzeléssel úgy alakíthatnák át a teret, hogy a villamosokat a tér felszíne alatt — kéregvasútként — vezethetnék át. Ez az elképzelés tudomásunk szerint felmerült a tér tervezésekor, de hosszú aluljárók bonyolult szövevényébe fulladt.

A kápolna

A Rákóczi út és a Nagykörút kereszteződésénél — többszintűre tervezik: a Körút a Rákóczi út alá bújna — a Nemzeti Színház lebontása után lényegesen változik a helyzet és némi parkosításra is lehetőség nyílik. Előtérbe került az az elgondolás, hogy a Rókus kórháznak a homlokzati vonalából a Rákóczi út vonalába kiugró sívár kötömbjét lebontsák. Eről már egy évszázaddal ezelőtt is szó volt... Most, a Nemzeti Színház lebontása után, nem szabadna soká halogatni. Hibás azonban az az elgondolás, hogy a lebontott rész pótlására a Stahly utcában építsenek 20 emeletes, vagy még magasabb új kórházsárnyat. Kórháznak nem megfelelő környezet a Rákóczi út. Lehetséges, hogy a Rókussal együtt le kell majd bontani a Rókus-kápolnát is — vagy áthelyezni máshová. A két és fél évszázados kápolnát, persze, jó lenne megmenteni, mert érdekes színt foltja a városnak. Eredetileg Rozália-kápolna volt a neve és az 1711. évi pestisre emlékeztetőnek emelték.

Az új Blaha Lujza tér

Új Blaha Lujza teret kell tervezni. Több lehetőség nyílt volna itt a parképítésre, ha néhány évvel ezelőtt nem

hozzák rendbe, nem építik újjá, s árkádosítják az EMKE-házat. Most kiöblösödhetne a Rákóczi út és a Körút kereszteződése, sőt idővel sor kerülhetet volna a régi Rákóczi úti házak lebontására egészen a Nyár utcáig. Közülük van az a nevezetes épület is — a 33-as számú — amely több mint félszáz évvel ezelőtt hajlékot adott a — hatalmas tűzvészben csaknem elpusztult — első „Párisi Áruház”-nak.

A megnagyobbodott Blaha Lujza tér — a Nemzeti Színház és a Rókus javasolt lebontása után — szabálytalan alakú lenne. Egyik oldalán a ferdén megépített Corvin Áruház állna. Ezek óta szó van az áruház költséges átépítéséről, sőt már a tervek is elkészültek erre. Célszerű lenne ezt újból megfontolni. Ha az áruházat megahagyják, homlokzatát építsék át, s egyidejűleg igazítsák ki a tér szabályozási vonalát.

A Rákóczi út az Astoria-aluljárónál kezdődik. A Múzeum körút sarkán levő telket, amelynek egy részén ma a földalatti ideiglenes lejárója helyezkedik el, az egyetem bővítésére tartalékolják. Ez sem helyesíthető. Ha a földalatti majd megindul, a saroktelek teljes terjedelmében felszabadul, s hiba len-

ne beépíteni. Idővel lebontják majd a szomszédos, volt Pannonia Szálló épületét is, s akkor a Rákóczi út elején szép park építhető. A régi Pest ismerői tudnak arról, hogy a Rákóczi út és a Puskin utca sarkán egykor park volt: a nevezetes Beleznay-kert, amolyan nyári kertés szórakozóhely. A kertet beépítették, de most, hogy szomszédságában lehetőség nyílik új kert nyitására, ne kövessék a rossz példát — ne építsék be ezt a szabad területet is.

Pakots György